

Anonymizovaná verze

Překlad

C-649/23 – 1

Věc C-649/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

31. října 2023

Předkládající soud:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumunsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

6. prosince 2022

Navrhovatelé v řízení o kasačním opravném prostředku, odvolatelé a žalovaní v prvním stupni:

Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“

Fundația Națională pentru Știință și Artă

Odpůrci v řízení o kasačním opravném prostředku, odpůrci a žalobci v prvním stupni:

HK, dědic TB

VP

Odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku a žalovaná v prvním stupni:

GR

[omissis]

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA I CIVILĂ

**(Nejvyšší kasační soud,
první občanskoprávní senát, Rumunsko)**

Usnesení

[*omissis*]

Veřejné jednání dne 6. prosince 2022

[*omissis*]

Bylo rozhodnuto o návrhu na podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru Evropské unie, který podal Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ (Ústav dějin a teorie literatury „G. Călinescu“, Rumunsko), návrhovatel v řízení o kasačním opravném prostředku, odvolatel a žalovaný v prvním stupni, v řízení o kasačním opravném prostředku podaném Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ a Fundația Națională pentru Știință și Artă (Národní nadace pro vědu a umění, Rumunsko), žalovaní v řízení v prvním stupni a odvolatelé (dále jen „žalovaní“), proti občanskoprávnímu rozsudku [*omissis*] ze dne 7. dubna 2021, který vydal Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă (odvolací soud v Bukurešti, čtvrtý občanskoprávní senát, Rumunsko).

[*omissis*]

[procesní záležitosti]

ÎNALTA CURTE (Nejvyšší kasační soud),

V projednávané občanskoprávní věci uvádí následující:

Předmět návrhu na zahájení řízení

1. Žalobou podanou k Tribunalul București (soud v Bukurešti, Rumunsko) [*omissis*] se TB a VP, jako dědicové profesora Dana Slușanschiho, domáhali určení, že žalovaní Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ a Fundația Națională pentru Știință și Artă porušili autorská práva k dílu v latinském jazyce – kritické vydání – s názvem „*Demetrii principis Cantemirii. Incrementorum et decrementorum avlae othman(n)icae sive aliothman(n)icae historiae a prima gentis origine ad nostra vsqve tempora deductae libri tres*“ (dále jen „*Istoria creșterilor și a descreșterilor Curții Othman[n]ice sau Aliothman[n]ice de la primul început al neamului, adusă până în vremurile noastre, în trei cărți*“) („Dějiny vzestupu a pádu osmanského nebo odlišného osmanského dvora od počátků rodu až do současnosti, ve třech knihách“) – podle překladu profesora Dana Slușanschiho.

2. V tomto ohledu se žalobci domáhali náhrady majetkové a nemajetkové újmy, která jim vznikla v důsledku vydání, v roce 2015 ze strany Academia Română – Fundația Națională pentru Știință și Artă (Rumunská akademie – Národní nadace pro vědu a umění, Rumunsko), díla s názvem „*Istoria măririi și decăderii Curții*“

otomane“ („*Dějiny velikosti a úpadku osmanského dvora*“), dvojjazyčné latinsko-rumunské verze, jejíž součástí je i kritické vydání (dále jen „Kritické vydání Akademie“), které je výsledkem opisu staršího kritického vydání samotného autora, Dana Slușanschiho (dále jen „Slușanschiho kritické vydání“).

3. [omissis]

4. [omissis]

[aspekty návrhu na zahájení řízení v prvním stupni, které nejsou předmětem kasačního opravného prostředku]

Rozsudky Tribunalul (soud) a Curtea de Apel (odvolací soud)

5. Občanskoprávním rozsudkem ze dne 21. prosince 2017 Tribunalul București (soud prvního stupně v Bukurešti, Rumunsko) konstatoval, že žalovaní porušili morální právo profesora Dana Slușanschiho na to, aby byl uznán za autora kritického vydání, jakož i majetková autorská práva dědiců, žalobců v prvním stupni, z důvodu vydání a rozšiřování díla „Istoria măririi și decăderii Curții otomane“, které zahrnuje rovněž Slușanschiho kritické vydání bez souhlasu samotných žalobců.

6. Tribunalul București (soud v Bukurešti) v důsledku toho uložil žalovaným povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobcům náhradu nemajetkové a majetkové újmy a stáhnout z území Rumunska kritické vydání Akademie, které bylo vydáno bez souhlasu držitelů práv k Slușanschiho kritickému vydání a aniž by byl Dan Slușanschi uveden jako autor.

7. Žalovaní, tedy Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ a Fundația Națională pentru Știință și Artă, podali proti rozsudku [omissis] ze dne 21. prosince 2017 odvolání.

8. Rozsudkem [omissis] ze dne 7. dubna 2021 Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti, Rumunsko) vyhověl odvoláním a částečně změnil rozsudek Tribunalul (soud v Bukurešti) v tom smyslu, že snížil výši nemajetkové újmy, kterou měli společně a nerozdílně zaplatit Fundația Națională pentru Știință și Artă a Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“, žalovaní, ale potvrdil jejich povinnost k náhradě majetkové újmy ve výši stanovené v řízení v prvním stupni.

Skutkový stav

9. Profesor Dan Slușanschi je autorem kritického vydání díla v latině, patřícího knížeti Dimitriji Cantemirovi, jehož název je přeložen jako „Istoria creșterilor și a descreșterilor Curții Othman[n]ice sau Aliothman[n]ice de la primul început al neamului, adusă până în vremurile noastre, în trei cărți“. Kritické vydání bylo poprvé vydáno v roce 2001 nakladatelstvím Amarcord v Temešváru, následovalo

druhé vydání v roce 2008, revidované a opravené autorem, vydané nakladatelstvím Paideia, a další vydání v letech 2010 a 2012.

10. Slușanschiho kritické vydání vzniklo na základě rukopisu latinského textu, který byl v roce 1984 objeven na Harvardově univerzitě (která je vlastníkem rukopisu z roku 1901). V prvním vydání bylo použito faksimile vydané v Rumunsku v roce 1999 a ve druhém fotografické kopie, které dal k dispozici vlastník.

11. Dílo Dimitrie Cantemira vyšlo také v rumunštině v překladu samotného profesora, který odkázal na latinský text určený Slușanschiho kritickým vydáním, a to v revidované a opravené podobě.

12. V roce 2015 vydala žalovaná Fundația Națională pentru Știință și Artă vydání díla „Dimitrie Cantemir – Istoria măririi și decăderii Curții Othomane“, dvojjazyčnou, latinsko-rumunskou, dvousvazkovou verzi, která zahrnovala latinský text spolu s kritickými poznámkami editorů žalované nadace.

13. Tribunalul București (soud prvního stupně v Bukurešti) a Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti) totiž shledaly, že Slușanschiho kritické vydání z roku 2001 bylo zcela převzato do kritického vydání Akademie a nebylo použito s uvedením některých citací nebo pasáží. Byly rovněž použity nezveřejněné dodatky nebo opravy, které profesor Dan Slușanschi provedl ve svém vydání a které měl v úmyslu v budoucnu použít. Odkazy na autora předchozího vydání byly vloženy do poznámek pod čarou.

14. Na základě dohody uzavřené v roce 2013 s žalovaným Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ po smrti profesora Dana Slușanschiho postoupili žalobci žalovanému právo užívat profesorovy přepisy a překlady různých textů Dimitrie Cantemira – včetně textu, o který se jedná v projednávané věci – pro účely úplného vydání díla Dimitrie Cantemira. Žalovaný Ústav dále zpřístupnil dílo Dana Slușanschiho žalované nadaci.

15. Detail, který lze v této souvislosti zmínit, vyplývá z výpovědi jednoho z editorů kritického vydání Akademie: když byl vyslechnut jako svědek před soudem, uvedl, že kdyby nepracoval na verzi zpřístupněné žalobci, kterou vytvořil její autor, bylo by nutné dlouhé a pracné badatelské úsilí.

16. Kromě skutkových okolností, které posoudily Tribunalul București (soud prvního stupně v Bukurešti) a Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti), lze na základě údajů obsažených ve spise zmínit také skutečnost, že předmětné dílo Dimitrie Cantemira bylo od 18. století vydáváno *post mortem* v nesčetných verzích, z nichž první byla v angličtině. Tato verze s největší pravděpodobností vycházela z latinského rukopisu, nebyla však úplným překladem, ale obsahovala mnoho vynechávek a změn. Následně byly z angličtiny přeloženy verze ve francouzštině, italštině, turečtině, rumunštině atd. Latinský text byl vydán teprve v roce 1999 (ve faksimile) a prvním kritickým, vědeckým vydáním latinského textu bylo Slușanschiho kritické vydání z roku 2001.

Právní posouzení Curtea de Apel (odvolací soud)

17. Ve výkladovém slovníku rumunského jazyka je kritické vydání definováno jako vydání textu (antického, klasického atd.), které vzniklo srovnáním variant a je doplněno komentáři a nezbytným kritickým aparátem.

18. Kritické vydání představuje odvozené dílo ve smyslu článku 16 rumunského autorského zákona č. 8/1996 a požívá ochrany stanovené tímto právním předpisem.

19. Vytvoření takového díla předpokládá obohacení rukopisu začleněním vynechaných výrazů, volbou vhodných termínů tam, kde je nelze rozluštit, zásahy do textu, které zajistí zachování významu, a vysvětlení provedených voleb.

20. Všechny tyto zásahy do původního díla jsou výsledkem tvůrčího úsilí, plodem intelektuální činnosti autorů.

21. Autor kritického vydání vybírá ze široké škály termínů či výrazů ve snaze co nejvíce obnovit smysl textu a zprostředkovat poselství původního díla. Volba vhodného slova nebo výrazů je tedy tím, co dává intelektuálnímu přístupu osobní charakteristický rys, včetně originálního charakteristického rysu.

22. Volba autora kritického vydání je tvůrčí, protože kromě filologických znalostí a erudovaných informací o autorově životopisu, historickém období a dané literární epoše zanechává editor otisk své osobnosti právě volbou formy, kterou hodlá čtenáři zprostředkovat poselství textu.

23. Přestože v případě kritického vydání se nejedná o přepracování již existujícího díla, neboť cílem je co nejvěrnější obnova původního textu, jsou kritické poznámky rovněž výsledkem tvůrčí volby, neboť jejich autoři činí vlastní rozhodnutí při doplňování vynechávek nebo při nahrazování nerozluštěných výrazů.

Řízení o kasačním opravném prostředku

24. Proti rozhodnutí [omissis] ze dne 7. dubna 2021, které vydal Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti), podali žalovaní Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ a Fundația Națională pentru Știință și Artă kasační opravný prostředek k Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud).

25. Žalovaní svými důvody kasačního opravného prostředku v podstatě kritizovali konstatování odvolacího soudu ohledně povahy kritického vydání jako odvozeného díla, přičemž odvolacímu soudu vytýkali, že nepoužil kritéria vyplývající z judikatury Soudního dvora Evropské unie pro posouzení ochrany podle autorského práva.

26. Podle navrhovatelů je míra volnosti editora díla představovaného kritickým vydáním velmi omezená, nebo dokonce žádná, a to v případě díla vědecké povahy

a napsaného v zastaralém jazyce, jako je latina, s přesnými pravidly o syntaxi a o pořadí slov v propozicích nebo propozicích ve větě.

27. V případě kritických vydání je vyloučena svobodná tvůrčí volba editora, jehož jediným cílem je využít své odborné znalosti k tomu, aby určil textové varianty – pokud z použitých rukopisů není zřejmý původní autorův záměr – které jsou nejbližší původnímu autorovu záměru, a nikdy ne záměru editora.

28. Skutečnost, že je možné volit mezi různými variantami, pokud jde o použitá slova nebo formulace, neznamená, že autor přispěl tvůrčím, originálním způsobem, v tom smyslu, že nelze tvrdit, že kritické vydání vypracované Danem Slușanschim odráží jeho osobnost.

29. V průběhu řízení se Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud) zabýval návrhem Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“, žalovaného, na podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru Evropské unie podle článku 267 SFEU za účelem výkladu ustanovení čl. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud) považuje za nezbytné předložit za účelem rozhodnutí věci Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku, a to z níže uvedených důvodů.

Relevantní právní ustanovení

30. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti*

Článek 2

Právo na rozmnožování

Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmikoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

a) pro autory v případě jejich děl; [...].

31. *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (zákon č. 8/1996 o autorském právu a právech s ním souvisejících) (znění platné v roce 2001)*

Článek 16

Autor díla má výlučné majetkové právo udělit svolení k překladu, vydání ve sbírkách, adaptaci a k jakékoli jiné přeměně svého díla, kterou vzniká dílo odvozené.

32. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (*zákon č. 8/1996 o autorském právu a právech s ním souvisejících*) (*znění platné v roce 2015 a v současnosti*)

Článek 23

Vytvářením odvozených děl ve smyslu tohoto zákona se rozumí překlad, vydání ve sbírkách, adaptace a jakékoli jiné zpracování již existujícího díla, pokud se jedná o duševní tvorbu.

Důvody, které vedly kasační soud k položení předběžné otázky

33. Otázka, kterou Soudnímu dvoru Evropské unie předložil Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud), jako kasační soud, se týká kvalifikace kritického vydání díla jako „díla“, které je samo o sobě chráněno autorským právem, ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29.

34. V případě kritického vydání je výsledkem, který editor sleduje, přiblížit původní dílo co nejvíce podobě, kterou vytvořil autor díla, tedy vytvořit text původního díla v úplné a srozumitelné podobě.

35. Za tímto účelem editor prostuduje rukopis a může v něm provést opravy nebo doplnění, aby zajistil zachování významu, s komentářem a vysvětlením výběru vhodných termínů. Související kritický aparát předpokládá intelektuální úsilí, které odhaluje často nesmírně pracnou a časově náročnou výzkumnou činnost.

36. V žádném případě nelze editorskou práci ztotožňovat s kopírováním nebo přepisováním faksimile rukopisu.

37. Judikatura Soudního dvora Evropské unie obsahuje důležité prvky týkající se pojmu „dílo“, na který se vztahuje čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29, pokud jde o výlučné právo autorů povolit nebo zakázat rozmnožování jejich děl, ale také další ustanovení téže směrnice (týkající se výlučných práv autorů pokud jde o sdělování veřejnosti a distribuci, ale také výjimek a omezení, které lze z těchto výlučných práv učinit).

38. Pojem „dílo“ totiž představuje autonomní pojem unijního práva, který musí být vnitrostátními soudy vykládán a uplatňován jednotně [rozsudek ze dne 12. září 2019, Cofemel, C-683/17, EU:C:2019:721, bod 29 a citovaná judikatura].

39. Podle Soudního dvora tento pojem předpokládá spojení dvou kumulativních prvků, a pokud jsou tyto prvky splněny, jedná se o „dílo“, které z tohoto důvodu musí požívat autorskoprávní ochrany [rozsudek Cofemel, bod 35 a citovaná judikatura].

40. Zaprvé musí existovat původní předmět v tom smyslu, že je zároveň nezbytné a dostačující, odráží-li osobnost jeho autora, přičemž je výrazem jeho rozhodnutí učiněných na základě jeho tvůrčí svobody. Vzhledem k tomu, že bylo zhotovení určitého předmětu dáno technickými úvahami, určitými pravidly nebo jinými omezeními, v jejichž důsledku nezůstal žádný prostor pro tvůrčí svobodu, nelze se domnívat, že tento předmět vykazuje originalitu nezbytnou k tomu, aby byl dílem [rozsudek Cofemel, body 29 až 31].

41. Zadruhé, kvalifikace jako dílo je vyhrazena těm prvkům, které jsou výrazem takového duševního výtvoru, neboť pojem „dílo“ nutně vyžaduje existenci dostatečně přesně a objektivně identifikovatelného předmětu [rozsudek Cofemel, body 29 a 32].

42. Současně lze o užití (včetně rozmnožování) „díla“ hovořit i v případě, že třetí osoba užije bez souhlasu nositele autorských práv části díla, pokud jsou rozmnožené prvky samy o sobě vyjádřením autorova vlastního duševního výtvoru [rozsudek ze dne 16. července 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, body 48 a 49].

43. *Tato otázka předložená Soudnímu dvoru se zabývá oběma kritérii pro kvalifikaci díla chráněného autorským právem, tedy existencí původního předmětu a existencí identifikovatelného předmětu.*

44. Z hlediska přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je třeba uvést, že Soudní dvůr bezpochyby ustáleně judikuje, že vnitrostátnímu soudu přísluší posoudit, zda konkrétní duševní výtvor, jako je výtvor, o který se jedná v projednávaném sporu, lze kvalifikovat jako „dílo“ ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29 (případně jiného unijního ustanovení), a zda tedy může být chráněn autorským právem.

45. Je však nesporné, že Soudní dvůr analyzoval konkrétní způsob fungování těchto dvou kritérií v případě různých výtvorů a uvedl prvky, které má vnitrostátní soud posoudit, aby určil, zda může být poskytnuta ochrana autorským právem.

46. Například v případě databáze se svobodná a tvůrčí volba – na níž závisí originalita – týká volby a seřazení údajů, kterými autor databáze vytváří její strukturu, a tyto pojmy se nevztahují na vytváření údajů obsažených v této databázi, s výjimkou případu, kdy je vytvoření databáze dáno technickými úvahami, pravidly nebo omezeními, která neponechávají žádný prostor pro tvůrčí svobodu [rozsudek ze dne 1. března 2012, Football Dataco a další, C-604/10, EU:C:2012:115, body 32, 38 a 39].

47. Stejně tak autor fotografického portréту bude moci rozhodnutí na základě své tvůrčí svobody učinit několika způsoby a v různých fázích jeho realizace, která vtisknou vytvořenému dílu jeho „osobní dotek“, a Soudní dvůr konkrétně uvedl způsoby, kterými se autor může vyjádřit, takže prostor autora pro využití jeho tvůrčích schopností nebude nezbytně omezený či neexistující [rozsudek Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, body 90 až 94].

48. Pokud jde o literární dílo (novinový článek), Soudní dvůr rozhodl, že slova jako taková nepředstavují prvky, které jsou předmětem ochrany, ale teprve výběr, uspořádání a kombinace těchto slov autorovi umožňují, aby vyjádřil svého tvůrčího ducha originálním způsobem a aby dosáhl výsledku, který představuje duševní výtvar [rozsudek Infopaq International, body 44 a 45].

49. Ani v případě úřední zprávy informativního charakteru není automaticky vyloučena originalita, která může vyplývat z výběru, uspořádání a kombinace slov. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že jakákoli originalita je vyloučena v případě dokumentů ryze informativní povahy, jejichž obsah je převážně určen informacemi, které jsou v nich obsaženy, a které se tudíž vyznačují pouze svojí technickou funkcí. Stejně tak pouhé duševní úsilí a dovednosti vynaložené na vytvoření uvedených zpráv jsou irelevantní pro účely kvalifikace jako „dílo“ [rozsudek ze dne 29. července 2019, Funke Medien NRW, C-469/17, EU:C:2019:623, body 23 a 24].

50. Lze rovněž připomenout posouzení Soudního dvora, že chuť potraviny není jako taková chráněna autorským právem na základě druhého posuzovacího kritéria, totiž existence dostatečně přesně a objektivně identifikovatelného předmětu [rozsudek ze dne 13. listopadu 2018, Levola Hengelo, C 310/17, EU:C:2018:899].

51. Vnitrostátní soud, který posuzuje, zda daný výtvar může představovat „dílo“ ve smyslu autorského práva, se proto řídí prvky posouzení uvedenými Soudním dvorem, přičemž použije jedno nebo obě jednoznačně uvedená kritéria, a to existenci původního předmětu a identifikovatelného předmětu.

52. Podobná vodítka však v judikatuře Soudního dvora neexistují výslovně s konkrétním odkazem na kritické vydání díla, což je okolnost, která podle tohoto předkládajícího soudu odůvodňuje výklad Soudního dvora na základě článku 267 SFEU, neboť se nejedná o „*acte clair*“ ve světle předchozího rozhodnutí o předběžné otázce (rozsudek ze dne 27. března 1963, *Da Costa en Schaake NV a další v. Administratie der Belastingen*, spojené věci 28/62 až 30/62, EU:C:1963:6).

53. Podle Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud) spočívá pochybnost o výkladu směrnice, která vedla k podání této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, především ve skutečné existenci „tvůrčí svobody“ editora při vytváření obsahu již existujícího textu ve srozumitelné podobě a co nejbližší záměru původního autora, respektování jeho stylu a jazykového projevu, s tím, že k textu připojí kritické poznámky, komentáře a vysvětlivky k případným opravám, záměnám slov nebo doplňkům nezbytným pro srozumitelnost rukopisného textu.

54. Vyvstává otázka, zda na jedné straně volba určitých slov, tedy textové varianty, a na druhé straně kritický aparát a komentáře či vysvětlivky odrážejí kreativitu a osobní dotek editora, nebo pouze jeho odborné schopnosti

a nezpochybnitelné intelektuální úsilí (které však podle Soudního dvora nepostačují k tomu, aby se jednalo o původní dílo chráněné autorským právem).

55. Zadruhé podle předkládajícího soudu nelze s jistotou vyloučit, že není splněno druhé kritérium spočívající v existenci přesně a objektivně identifikovatelného předmětu.

56. Vystává tedy otázka, zda lze kritické vydání považovat za výtvar odlišný od původního díla, nebo zda je s ním zaměnitelné a je pouze jeho verzí, neboť účelem vydání je, jak již bylo uvedeno, určit text již existujícího díla.

57. V této poslední hypotéze je jistě možné hovořit o částečné záměně, neboť editorův podíl je zřejmý, patrný z kritických poznámek, komentářů a vysvětlivek, které k textu připojuje.

58. Případné zjištění, že pouze tyto poznámky, komentáře a vysvětlivky mají přesně a objektivně identifikovatelný předmět, neboť editorovi nelze přiznat žádné právo k původnímu dílu, by mohlo vést k určení povahy díla chráněného autorským právem pouze u těch částí, jejichž předmět ochrany je identifikovatelný, v souladu s druhým kritériem pro posouzení díla.

59. Je třeba rovněž zdůraznit, že výše uvedené aspekty jsou relevantní pro řešení probíhajícího řízení, neboť předkládající soud musí určit povahu díla pocházejícího z kritického vydání ve smyslu článku 16 zákona č. 8/1996 (ve znění z roku 2001 – který odpovídá článku 23 tohoto zákona v jeho současném znění).

60. Podle čl. 2 odst. 3 Bernské úmluvy navíc platí, že „[p]řeklady, úpravy, hudební úpravy a jiná zpracování literárního nebo uměleckého díla jsou chráněny jako díla původní bez újmy autorského práva k původnímu dílu“.

61. Původní dílo v řízení před předkládajícím soudem je nepochybně „literárním dílem“ ve smyslu Bernské úmluvy, která ve své definici v čl. 2 odst. 1 zahrnuje i díla vědecké povahy.

62. Odvozené dílo, jakožto „přepřacování“ literárního nebo uměleckého díla, musí být samo o sobě původním dílem, jehož určení vnitrostátním soudem odůvodňuje tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a to i proto, aby bylo s ohledem na druhé kritérium pro posouzení povahy „díla“ vyplývající z judikatury Soudního dvora objasněno, zda lze kritické vydání díla považovat za „přepřacování“ literárního nebo uměleckého díla s přesně a objektivně určitelným předmětem.

63. Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že přestože Unie není smluvní stranou Bernské úmluvy, má na základě čl. 1 odst. 4 Smlouvy WIPO o právu autorském – již je smluvní stranou a jejíž provedení je cílem směrnice 2001/29 – povinnost vyhovět článkům 1 až 21 Bernské úmluvy [rozsudek ze dne 13. listopadu 2018, Levola Hengelo, C-310/17, EU:C:2018:899, bod 38 a citovaná judikatura].

64. S ohledem na výše uvedené považoval Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud) za nezbytné obrátit se na Soudní dvůr za účelem výkladu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29/ES, pokud jde o povahu kritického vydání jakožto díla s tím, že správné použití unijního práva není tak jasné, aby neponechávalo prostor pro důvodné pochybnosti (ve smyslu rozsudku ze dne 6. října 1982, CILFIT v. Ministero della Sanità, 283/81, EU:C:1982:335).

**Z TĚCHTO DŮVODŮ,
JMÉNEM ZÁKONA,
STANOVÍ NÁSLEDUJÍCÍ:**

Návrhu na podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru Evropské unie podanému navrhovatelem v řízení o kasačním opravném prostředku, odvolatelem a žalovaným v prvním stupni, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“, se vyhovuje.

Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládá následující předběžná otázka:

„Musí být ustanovení čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29/ES vykládána v tom smyslu, že kritické vydání díla, jehož účelem je určit text původního díla prostřednictvím prostudování rukopisu a doplnit ho komentářem a nezbytným kritickým aparátem, lze považovat za dílo chráněné autorským právem?“

[omissis]

[řízení, podpisy]